

Uzasadnienie

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Propozycja uznania obszaru z rezerwat przyrody „Dolina Zgniłej Strugi” zgłoszona została przez Nadleśnictwo Bobolice oraz Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Szczecinku, w ramach inicjatywy „100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych”. Koncepcja utworzenia rezerwatu „Dolina Zgniłej Strugi” została przedstawiona już w 2003 r. w waloryzacji przyrodniczej gminy Bobolice sporządzonej przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie. Cel ochrony wówczas sformułowano następująco: *Przedmiotem ochrony jest dolina rzeki Zgniłej Strugi z mozaiką roślinności. Celem ochrony jest zachowanie roślinności łąkowej i torfowiskowej na obszarze dobrze zachowanych torfowisk soligenicznych zasilanych wodami podziemnymi, w szczególności największe skupienie situ tępokwiatowego na Pomorzu Zachodnim.* Dla obiektu w latach 2013-2014 wykonano wstępną dokumentację przyrodniczą w ramach projektu „Ochrona torfowisk alkalicznych (7230) w młodoglacjalnym krajobrazie Polski północnej” (Klub Przyrodników 2014). Dokumentacja potwierdziła nieprzeciętne walory przyrodnicze proponowanego rezerwatu, podobnie jak przeprowadzone w ostatnich latach kilkukrotne lustracje terenowe pracowników RDOŚ w Szczecinie

Obszar rezerwatu to mozaika ekosystemów związanych z doliną rzeczną o soligenicznym typie zasilania. Największym walorem rezerwatu jest podlegająca stopniowej sukcesji reliktowa roślinność torfowisk alkalicznych, w tym jedno z największych na Pomorzu skupień situ tępokwiatowego. Do najcenniejszych gatunków flory i brioflory stwierdzonej na terenie rezerwatu należą: gnidosz błotny *Pedicularis palustris*, sit tępokwiatowy *Juncus subnodulosus*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, kukulka plamista *Dactylorhiza maculata*, dziewięciornik błotny *Parnassia palustris*, nasięźrał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, nerecznica grzebieniasta *Dryopteris cristata*, rdestnica alpejska *Potamogeton alpinus*, błotniszek wełnisty *Helodium blandowii*, torfowiec Warnstorfa *Sphagnum warnstorffii*, torfowiec obły *Sphagnum teres*, bagniak *Philonotis sp.* Rezerwat przyrody położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Radwi Chocieli i Chotli PLH320022. W aspekcie rozpoznanych walorów przyrodniczych w rezerwacie występuje co najmniej 5 typów siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w wyżej wymienionym obszarze Natura 2000, są to: 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe. Do głównych istniejących zagrożeń rezerwatu należą: zaburzenie warunków wodnych na skutek dawnych melioracji, sukcesja roślinności drzewiastej oraz ekspansywnych gatunków runa, np. trzciny w obrębie najsilniej zerodowanych kopuł źródliskowych oraz osuszanych w przeszłości torfowisk. Do potencjalnych zagrożeń zaliczono: susze oraz intensywną gospodarkę leśną prowadzoną w granicach zlewni bezpośrednio rezerwatu.

Powyższe uwarunkowania stały się podstawą klasyfikacji rezerwatu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533), do rodzaju rezerwatów: Torfowiskowy (T). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – Fitocenotyczny (PFI), podtyp – zbiorowisk nieleśnych (zn). Ze względu na główny typ ekosystemu: typ – Różnych ekosystemów (EE), podtyp – lasów i torfowisk (lt).

Według Ewidencji Gruntów i Budynków rezerwat obejmuje działki ewidencyjne nr: 180/1 (część), 179/1 (część), 178 (część), 105/1 (część), 102/1 (część), 101/2, 147/1 (część) obręb ewidencyjny Karsinka, gmina Polanów, nr 206/3, 205/3 (część), 177/2 (część), 204/3 (część), 176/1 (część), 103 (część), 101/1 (część), 102/2, 105/1, 104 (część) obręb ewidencyjny Kurowo, gm.

Bobolice, własności Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz działkę ewidencyjną: 259 obręb Kurowo, gmina Bobolice własności Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Pismem z dnia 22 lipca 2024 r., znak: SK.ZZŚ.416.2.2024.IW Dyrektor Zarządu Zlewni w Koszalinie zaakceptował propozycję włączenia do obszaru rezerwatu działki nr 259 obręb Kurowo w gminie Bobolice wskazując jednocześnie o rozważenie w przyszłości dopuszczenie na terenie rezerwatu przyrody racjonalnej gospodarki rybackiej o profilu wędkarskim.

Projekt niniejszego zarządzenia został opracowany z uwzględnieniem Wytucznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie redagowania zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska dotyczących rezerwatów przyrody. Powierzchnia rezerwatu wynika z powierzchni poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematyczna suma pola powierzchni rzutu). Zgodnie z dokonanyymi obliczeniami wynosi ona 152,33 ha.

W celu zabezpieczenia rezerwatu przyrody przed zagrożeniami zewnętrznymi, wyznaczono otulinę o powierzchni 55,35 ha.

Nadzór nad przedmiotowym rezerwatem powierzony został Regionalnemu Konserwatorowi w Szczecinie.

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki Budżetu Państwa, w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie związane z koniecznością przygotowania planu ochrony dla rezerwatu przyrody (w przeciągu pierwszych pięciu lat od uznania obiektu za rezerwat) oraz realizacji zawartych w nim działań ochronnych i oznakowania granic rezerwatu tablicami urzędowymi, regulaminowymi i informacyjnymi. Część środków na ww. prace pochodzić będzie z funduszy zewnętrznych. Zarządzenie nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów. Nie naruszy także przepisów zawartych w prawie Unii Europejskiej.

Projekt uznania obszaru za rezerwat przyrody poddano konsultacjom społecznym poprzez publikację informacji na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie o możliwości wniesienia uwag i wniosków w terminie do dnia 16 września 2024 r. oraz publikację ww. informacji w prasie o zasięgu regionalnym (Głos Szczeciński z dnia 27 sierpnia 2024 r.). W odniesieniu do rezerwatu przyrody Dolina Zgniłej Strugi nie wniesiono uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia zaopiniowany został pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody - uchwała nr 4/2024 z dnia 17 października 2024 r.

Pismem z dnia 15 listopada 2024 r., znak: DZP-WO.6200.82.2024.AB Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wniósł uwagi do przedłożonego projektu zarządzenia w zakresie załączników mapowych, tj. konieczności uszczegółowienia objaśnień źródeł map podkładowych, weryfikacji wykazu współrzędnych punktów załamania granicy rezerwatu i otuliny oraz powierzchni rezerwatu i otuliny. Uwagi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zostały uwzględnione, dokonano korekty załączników mapowych w projekcie zarządzenia, zweryfikowano współrzędne punktów załamania granicy rezerwatu i otuliny oraz ponownie przeliczono powierzchnię rezerwatu i otuliny. Zgodnie z dokonanyymi obliczeniami powierzchnia rezerwatu wynosi 152,33 ha, zaś otuliny 55,35 ha.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), został uzgodniony z Wojewodą Zachodniopomorskim pismem z dnia 27 listopada 2024 r., znak: P-1.0522.28.2024.KD.